

Mordet i Stiansens Hotell

Uublisert

Historien forteller at det var sein kveld den 15.oktober 1895 da politiet ankom Stiansens Hotell i Lilleelvgata 1 i Porsgrunn. Det var skjedd et mord, trodde man. Den dagen arrangerte Borgerklubben Humanitas en festmiddag for sine medlemmer. Vanligvis var det festmiddag på Unionsdagen 4.november, som også var klubbens stiftelsesdag tilbake i 1872, men i år skulle middagen være den 15.oktober. En måned tidligere var formann Carl Torjussen blitt gjenvalgt. Han foreslo å ha markering samme dag som kong Oscar II høytidelig åpnet Breviksbanen og hvor han skulle få servert en åtte retters middag på Stiansens Hotell i Brevik. Carl hadde satt seg i sving for å få en representant for kongen til å være til stede ved festmiddagen. Og han hadde lyktes. Borgerklubbens unge stiftere var nå blitt 40 år eller mer og hadde en betydelig representasjon blant byens borgerskap. Krefter var mobilisert og kong Oscar II var villig til å sende en av sine lavere adjutanter til å representere.

Gustav Arvid Otto Claës Horn av Åminne var i tjueårene da han ble sendt med tog fra Brevik til Porsgrunn. Carl Torjussen på sin side sendte det sist ankomne medlem av Borgerklubben for å ta imot og eskortere Gustav Arvid til Stiansens Hotell. Margulf Larsen, opptatt i klubben 18.september, hadde kort tid til å forberede seg. Men den unge mannen var kreativ, avtalte med kokshandler Vetlesen ved utløpet av Lilleelva, at han skulle stille med en åttringer ved Elverhøi slik at kongens representant kunne bli rodd behørig ned til det som siden ble kalt Kongebrygga ved hotellet. Brygga kan ses den dag i dag, men det er lite tilbake av fordums prakt. Du har nok gått forbi uten å legge merke til den. Margulf møtte Gustav Arvid, hilste kongelig og sammen bega de seg til Lilleelva ved Elverhøi, ble rodd de to-tre hundre meterne ned til Kongebrygga hvor Gustav Arvid spenstig steg opp gjennom eplehagen til Stiansens Hotell og inn i festsalen. Gustav Arvid var vant med kongelig mottakelse, nikket

anerkjennende til de frammøtte og siden takket han for maten med en tale som lenge ga gjenklang innom hotellets vegger før den satte seg i grunnen. Talen kan anes også inne i Skagerak Energis gule administrasjonsbygg.

Menyen denne kvelden var den samme menyen som kong Oskar II fikk servert i Brevik. Kokkene på de to hotellene var brødre, så selv om menyen var hemmelig, var det ingen hindre til at Borgerklubbens medlemmer kunne få meske seg kongelig. Menyen var slik:

Østers med Madeira

Bouillion med Sherry

Afkokt Torsk med Margaux

Skinke, Gaaserull med Grønsager og Johannisberger

Hjerpe og Andesteg med Champagne

Is og Kager, Ost og Kæx med Sherry

Dessert med Champagne.

Gustav Arvids tale er ikke å oppdrive, så det er bare de tilstedeværendes minner som har gitt oss noen små innblikk, som igjen er det som i mange år kunne høres fra veggene. Disse minnene er dog ikke til å stole på, da de derværende personasjer ikke bare mistet sitt klare syn, munn og mæle, de visste heller ikke å føta seg. Det var i disse lystige, men dog så dimme stunder, at en person ble funnet død. Det var i hotellets avtrede, bygget som at appendix til hotellet og med en passende avrenning direkte ned i Lilleelva, med vann fra en manuell pumpe, forut for det meste av slikt i Norge. I Brevik hadde de på enklere vis rigget til med en dostol til kongen i et eget rom på hotellet. Men kongen etterlot ikke seg så mye som en dritt. Ingen gave, ingen dritt. Breviksfolk var skuffa. Personasjen på avtredet var ingen andre enn Margulf Larsen. Hans medlemskap i Borgerklubben ble kort.

Da politiet fant Margulf var han hel og fin å se til. Legen som ble tilkalt var ikke i tvil, død etter fall fra egen høyde. Han hadde slått hodet mot kanten av dossen, hard hodeskalle mot hardt treverk. Men, det var et men, det var tegn til håndgemeng. Ingen kjente til at Margulf hadde uvenner, dog mente enkelte å vite at noen i Borgerklubben følte seg forbigått da Margulf ble valgt til å hente kongens mann på Porsgrund Jernbanestasjon.

Kongens adjutant var allerede reist for å møte kongen på Eidanger stasjon for retur til Stockholm da politiet startet avhørene av middagsgjestene. De gjenværende klubbmedlemmene var imidlertid i en slik forfatning at politiet ikke fikk noen håndgripelige observasjoner å bygge videre på. Noe mord ble dermed ikke bekreftet. Til trøst vet man med sikkerhet at Margulf ikke gikk igjen på hotellet, ikke i avtreidet og heller ikke i festsalen. Hotellets eier sa seg fornøyd med det. Mens hotellvirksomheten ble avsluttet i 1930 og bygget seinere gikk opp i flammer, ligger Kongebrygga der i den dag i dag, for den som vil se.

Inge Jørgensen
Forteller